СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ   РІК XL.   Ч. 12.   Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 16 січня 1932.   VOL. XL.   No. 12.   Jersey City, N. J., Saturday, January 16, 1932.   THREE CENTS.

РІЗДВЯНА КОЛЯДА НА РІДНУ ШКОЛУ В СТАРІМ КРАЮ.

ПРОГИБІЦІЯ КОШТУЄ АМЕРИКАНСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ 12 МІЛІЯРДІВ ДОЛЯРІВ

ВІДНОВЛЕННЯ ВИРОБЛЕННЯ ПИВА МОЖЕ ДАТИ ПРАЦЮ ЦІЛОМУ МІЛІОНОВИ РОБІТНИКІВ.

ВАШИНҐТОН. — Сенатор Меткаф з Род Айленд заявив у сенатській комісії, котра тепер досліджує справу вироблення пива в Америці, що прогибіція вже коштує американський нарід 12 міліярдів долярів. Ця сума складається з тих витрат, які Америка робить на впровадження прогибіції, та з тих податків, які Америка малаб за пиво та за алькогольні вироби за час прогибіції.

Конґресмен Мас з Мінесоти заявив, що пивова індустрія, колиб її тепер відновити, забезпечить працю 1 міліонови робітників, а крім того оті заробітки, що тепер мають бутлеґери на піві, будуть поступати до уряду, як податок за пиво. Конґресмен Болдрідж з Небраски каже, що закон про прогибіцію не є законом, бо він не походить з волі народу. Конґресмен Кук каже, що, наприклад, в Бофало ніколи не пили перед прогибіцією так богато пива, як пють тепер. Чотири бровари за 1931 рік перепустили 25 міліонів ґальонів пива.

Сенатори й конґресмени, що стоять за зміну прогибіційного закону, кажуть, що цей закон повинен бути змінений у той спосіб, що федеральний уряд мав би контролювати перевіз алькогольних виборів з одного стейту до другого, а самі стейти малиб контролювати виробництво й продаж алькоголю на своїй території. Представники протипрогибіційних ліґ стоять за всенароднє референдум у справі прогибіції.

СУХА ЛІҐА НАКРЕСЛЮЄ СВОЮ ПРАЦЮ.

ВАШИНҐТОН. — Протисалунова Ліґа рішила й далі завзято боротися за збереження теперішнього прогибіційного закону. Ліґа накреслила плян своєї дальшої акції проти зміни закону та кличе не піддержувати на виборах „мокрих" кандидатів.

ГУВЕР ХОЧЕ БУТИ РЕНОМІНОВАНИЙ.

ВАШИНҐТОН. — Ґенеральний почмайстер Бравн заявив, що президент Гувер хоче знову кандидувати на уряд президента Злучених Держав. Цю заяву Бравн зробив як початок кампанії ріжних стейтів за поновне вибрання Гувера президентом. Бравн певний, що републиканська конференція знов іменує Гувера.

Заява ця важна тим, що Бравн має скоро стати на чолі національного комітету републиканської партії і є близьким приятелем Гувера, а також важна тому, що вона може закінчити розмови про кандидатури інших републиканців, приятелів Гувера.

ЗАСТРАЙКУВАЛИ РОБІТНИКИ В ГАВАНІ.

ГАВАНА (Куба). — 145,000 робітників у тютюнових фабриках вийшли на страйк. Вони протестують проти скорочення платні й збільщення годин праці. Страйк може затягнутися на довше, бо власники фабрик кажуть, що вони на ніякі уступки не підуть.

ПРОДАЖ АВТОМОБІЛІВ ЗБІЛЬШИЛАСЯ.

НЮ ЙОРК. — Тут уряджено велику виставу нових автомобілів. Багато є цікавих моделів. Ціни на автомобілі значно зменшено проти цін минулого року. Представники автомобілевих фірм заявляють, що продаж автомобілів тепер іде далеко краще, ніж вона була в минулому році.

Отож сподіваються, що на тій виставі продадуть значно більше автомобілів, ніж у 1931 році.

ЧЕРЧИЛ ЩЕ НЕЗДУЖАЄ.

НАСАВ (Багама). — Анґлійський бувший міністер і визначніший державний діяч Черчил не може виїхати звідси до Ню Йорку, бо на вимогу лікарів має залишитися в спокою. Підчас його перебування в Ню Йорку, як відомо, його потовкло на вулиці тягарове авто.

Черчил ще й досі не може піднести рук вище плечей і чується взагалі хворим на тілі. Як видно, він тяжче потовчений, ніж це здавалося раніше.

ЗНАЙШЛИ ЧИННИКИ, ЩО СПРИЧИНЮЮТЬ ХВОРОБУ РАКА.

НЮ ЙОРК. — „Ди Америкен Джорнал оф Кенсер" повідомляє, що ґрупа лікарів винайшла таку хемічну міщанину, яка викликає захворування на рака. Вже переведено багато спроб над мишами та іншими звірятами й кожного разу спроби вдавалися.

Тепер наступним завданням є виявити нарешті, яка саме хемікалія викликає хворобу рака, бо тепер ще роблять спроби з певною комбінацією кількох хемікалій. Коли лікарі знайдуть цю хемікалію, що викликає хворобу рака, тоді відкриється певний шлях до відшукання ліку на цю страшну хворобу.

СОЮЗОВЕ СВЯТО В ДІТРОЙТІ.

Тому, що в надісланій воздушною почтою новинці про Союзове Свято в Дітройті затратилась одна картка, доповнюємо ту новинку в такий спосіб:

Перший привіт зложив головний фінансовий секретар, гром. Роман Слободян, вказуючи на велике значіння У. Н. Союза для іміґрації й Рідного Краю.

Потім привитав зібраних гром. Т. Михальчук, Головний Радний У. Н. Союза.

Про Союзову родину і ту ролю, яку відграє У. Н. Союз в життю нащої іміґрації, говорили, складаючи привіти: гром. Пошивак від 275 від. У. Н. С., гром. Кізел від 292 від., гром. Тарас від 75 від., а гром. Головчак від відділів У. Н. Союза в Гемтремк, Міщ. Суддя Джефрис виголосив довшу промову про значіння того роду асекураційних організацій, до яких належить Український Народний Союз, підносячи, що Українці можуть бути горді, що збудували таку сильну, славну і так добре фінансово забезпечену інституцію.

Сіти клерк Рідінг підчеркнув, що це не є для нього ніякою несподіванкою, що він бачить перед собою таку велику громатду дітройтських Українців, бо знає добре їх чесність та любов і привязання до свого національного імени і національних стремлінь їхніх братів у старім краю.

Прокуратор Нюдик згадував про ріжні радісні моменти, які йому довелося переживати разом з Українцями в Америці й одушевлятися не тільки українськими голубцями, борщем чи танками, але й допомогою, яку дають американські Українці своїм братам для здобуття державної незалежности українського народу в Европі.

Піднесено також ріжними бесідниками заслуги Комітету, який влаштував це свято, а зосібна труди жіноцтва біля влаштовання вечері та заходи громадянина Коваля.

Точний звіт про свято перешлють секретарі Комітету.

ОТТАВА ПРОТИ ПОСЕЛЕННЯ БЕЗРОБІТНИХ НА ФАРМИ.

Свого часу провінція Манітоба і місто Вінніпеґ виготовили плян поселення безробітних на фармах і віддали той плян до затвердження домініяльному урядови. Ходило покищо о пробу з 200 родинами, яким мали би позичити по $1,000 на закупно фарми і господарського знаряддя. Половину коштів мала понести домінія, а по четвертині провінція і Вінніпеґ.

Домініяльний уряд відказався дати на те якінебудь гроші і плян упав.

ПОГИБ У СТУДНІ.

Недалеко Вішарт у Саскачевані Осип Добуш копав у фармера Каракочука студню. Коли був 80 стіп під поверхнею землі, земля його засипала. Добуш ще вспів кликнути, щоб довжні гроші Каракочук післав його матері. В Канаді був чотири роки.

ФЛЯШКА СПОВІЩАЄ ПРО МОРСЬКУ ТРАҐЕДІЮ.

На Тихому океані знайдено фляшку, в якій була записана олівцем карточка про давно забуту морську траґедію на Підбіґуновім морі, яка скоїлася 21 квітня 1902 р. Моряк Петерсон прощається в картці з жінкою, а капітан Джансон повідомляє, що все скінчилося, бо судно затонуло.

110-МЕТРОВИЙ ЛЕНІН.

Совітські власти постановили вибудувати в ленінградському порті 110-метровий памятник Леніна на взір великанського нюйорського памятника Свободи. Оба памятники будуть щодо величини майже однакові, лише ріжні символи будуть звязані з ними: американська Свобода і надальше лишиться символом дійсної свободи людини в цій країні; ленінградський 110-метровий Ленін нагадуватиме кожному неволю, терор, жах, нужду та інші „благодати" червоної диктатури над пролетаріятом.

О. д-р. В. КЛОДНИЦЬКИЙ ПРИЇХАВ З ЕВРОПИ.

Кораблем „Бремен" повернуєся на сталий побут до Америки головний контрольор У. Н. С., о. д-р. В. Клодницький. Він відвідав Рідний Край, де найбільше перебував у своїй родині в Товмаччині.

В Европі найдовше перебував в Парижі, де виконував обовязки пароха української православної церкви та працював на громадському полі серед української еміґрації.

ЛЯВЯЛЬ МАЄ КЛОПОТИ.

Становище фрацуського премієра-міністра Лявяля прикре чере те, що до його нового уряду не ввійшов Бріян. Радикальні посли парляменту ставляться опозиційно до уряду, бо не вірять, що „миролюбива" політика Бріяна буде продовжена. Лявяль старається заручитись допомогою й співробітництвом Бріяна хочби в приватному характері.

МУСОЛІНІ ДАЛІ ПРОТИ РЕПАРАЦІЙ І ВОЄННИХ ДОВГІВ.

Премієр Мусоліні в ґазеті „Попольо Д'Італія" знову містить величезний артикул, в якому закликає Европу до обединання в справі знесення репарацій та до спільного домагання перед Америкою, щоб вона скасувала воєнні борґи, які їй завинили европейські держави.

БРАЗИЛІЯ ЗНИЩИТЬ ІЩЕ 12 МІЛІОНІВ МІШКІВ КАВИ.

Бразилійська Кавова Рада рішила знищити дальших 12 міліонів мішків кави, щоби підбити ціну. Минулого року в той самий спосіб знищено 3,500,000 мішків кави. Каву висипають на великі купи і палять, або кидають в море. Це божевілля має тревати до часу, доки ціни не підуть вгору.

ПРОКУРАТОРА ЗАСУДИЛИ НА 3 РОКИ ТЮРМИ.

В Позвані засудили підпрокуратора окружного познанського суду, Дембіцького, на 3 роки тюрми за зловживання судових депозитів.

УКРАЇНСЬКА ПРОГРАМА НА РАДІО:

Спеціяльна українська програма на радіо Сурми буде в неділю, дня 17 с. м., в годині 8.30 рано зі стації WLBX 1500 кс., Лонґ Айленд Сіті. Виконавцями програми будуть члени Горожанського Клюбу з Квінс Кавнті. Зміст програми: „Пригоди чабана".

У вівторок, дня 19-го с. м., в годині 8.15 вечером буде українська програма на радіо зі стації WNYC 570 кс.

Грати буде український ансамбль під проводом Михайла Вдовяка.

БЕЗРОБІТНІ У ВІННІПЕҐУ ВИСТАВЛЯТИМУТЬ ВЕКСЛІ.

Вінніпеґський мейор Веб заявив, що міська Рада поступить у справі допомоги безробітним подібно як Реджайна. Безробітні, що дістають від міста допомогу, виставлятимуть векслі, якими зобовяжуться до кінця 1933 року звернути місту повну суму допомоги.

11,000 АЛБЕРТІЙЦІВ ПІДПИСАЛИ ПЕТИЦІЮ ЗА РОЗЗБРОЄННЯ.

Заходами провінціонального відділу Міжнародньої Жіночої Ліґи відбулася в Алберті збірка підписів за роззброєння. В Алберті зібрано 11 тисяч підписів. Петиція з підписами буде вручена в лютім на світовій роззбройній конференції в Женеві.

ВСЮДИ КРІЗА.

Про безробіття серед учителів у Канаді свідчить факт, що албертійська громада Веверлі розписала конкурс на вчителя і зголосилися аж 91 кандидатів.

ЗАРУЧИЛИ ЗА БОЛЬШЕВИЦЬКИХ ПРОВІДНИКІВ.

За вісьмох большевицьких провідників, яких засуджено в Торонті по пять літ тюрми за їх комуністичну діяльність у Канаді, заручили 69 їх однодумців на суму $160,000. Засуджені комуністи вийдуть на волю аж до рішення апеляційного суду, який розглядає їх справу.

ЯПОНЦІ ОПУБЛІКУВАЛИ СЕКРЕТНИЙ ДОГОВІР З КИТАЄМ

ЩЕ В 1905 РОЦІ КИТАЙЦІ ЗАБЕЗПЕЧИЛИ ПЕВНІ ПРАВА ЯПОНЦЯМ У МАНДЖУРІЇ.

Договір направлений проти російських інтересів у Манджурії.

ТОКІО (Японія). — Тому, що китайський уряд заявляв, що між Китаєм і Японією нема такого договору, яким Японія могла би виправдувати своє поступовання в Манджурії, японський уряд оголосив копію одного з шіснацятьох договорів, які були підписані між Китаєм та Японією в 1905 році. Частина цих договорів була своєчасно представлена Анґлії та Америці.

В тих договорах Китай признав Японії певні права в Манджурії на рахунок того, що колись там мала Росія. Китай зобовязався не будувати в Манджурії залізниць, які йшлиб рівнобіжно з японськими, щоб тим не підривати значіння й заробітку японських залізниць. Китай зобовязався також забезпечити певні інтереси японським промисловцям, торговцям і мешканцям у Манджурії. Теперішне своє поступовання в Манджурії Японія виправдує тим, що Китай не дотримав цих договорів.

ЯПОНЦІ ДАЛІ МАЮТЬ ТЯЖКІ СТРАТИ.

ШАНҐГАЙ (Китай).—Особливо на півдні Манджурії тепер активно оперують китайські повстанські, добре узброєні віділи. Вони нападають на невеликі окремі японські воєнні відділи й завдають їм значні страти, а іноді цілком нищать цілі відділи.

В районі залізничої стації Таґушан Китайці знищили японський воєнний відділ в числі 200 жовнірів та старшин. У більше загрожені місця Японія посилає нові підкріплення.

ВЖЕ НЕ ВІРЯТЬ В УСПІХ РЕПАРАЦІЙНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

БАЗЕЛЬ (Швайцарія). — Тут панує переконання, що конференція в Льозані, яка має цими днями розпочатися, залагодить справу репарацій лише тимчасово. Думають, що аж по американських президіяльних виборах наступить час і можливість скликання репараційної конференції, на якій буде остаточно розвязана справа репарацій та міжнародніх боргів.

Думають, що Німеччина зрештою також погодиться в Льозані на тимчасове рішення справи репарацій, бо інакшого виходу не буде.

БЕТЛЄН У РИМІ.

РИМ (Італія). — Бувший угорський премієр-міністер Бетлєн приїхав сюди з доручення теперішнього премієра Каролі на переговори з Мусолінієм. Бетлєн недавно відбув конференцію з румунським королем Каролем, стрівши його „припадково" на полюванню в Трансильванії.

Хоч про завдання його поїздки нема офіційного повідомлення, всеж з поінформованих кол кажуть що головним завданням Бетлена є виявити, яке становище займає Італія до бажання й заходів Угорщини створити федерацію придунайських держав. Поїздці цій надають велике значіння, особливо після того, як Угорщина недавно налагодила приятельські відносини з Францією.

ЗАХОДИ ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

КАНБЕРТА (Австралія). — Ґенеральний прокуратор Латам виробив законопроект для боротьби з комуністами в Австралії. Для цього він пропонує заборонити пересилку почтою комуністичного друкованого матеріялу та взагалі заборонити його перевіз.

До того він ще пропонує перевести такі зміни в еміґраційному законі, щоби була влекшена депортація комуністів з Австралії.

ЗАСТРАЙКУВАЛИ ВЧИТЕЛІ В ПАЛЕСТИНІ.

ЄРУСАЛИМ (Палестина).—600 учителів жидівських шкіл застрайкували. 23,000 школярів лишилися на вулиці без учительської опіки. Учителі домагаються підвищення платні, але фінансовий стан шкільного заряду такий, що він не може задовольнити жадання страйкарів.

Робляться заходи, щоб страйк припинити, але мабуть він затягнеться на довше, що може остаточно здеморалізувати шкільне життя в Палестині.

РУМУНИ ЗАСТРІЛИЛИ ШЕСТЕРО ДІТЕЙ.

БУКАРЕШТ (Румунія). — На леду Дністра, біля міста Сорок, румунська сторожа застрілила 6 осіб, що старалися перебратись на радянський бік ріки. Погранична сторожа пояснювала, що це застрілено комуністів, котрі тікали до Росії.

Слідство виявило, що постріляні є жидівські діти, яких один провокатор спровадив на ріку, попередивши сторожу, що до радянщини будуть тікати комуністи. Сам той провокатор займається також шмуґлерством.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сиві і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПІЛСУДСЬКИЙ РОЗПРАВЛЯЄТЬСЯ.

Знов Польща проголосила себе перед світом. Американські ґазети присвячують їй довжезні шпальти для занотовання просто сензаційних вістей з Варшави. Нотували не так ще давно саботажі в Галичині, відтак „пацифікацію" Галичини, опісля побивання послів у Берестю; деколи нотовано грубу промову Пілсудського, потім погроми жидівських студентів в польських університетах, і тим подібне. Тепер знову телеґрафи аж гудять: Польща засуджує 10 польських політичних провідників. **Між засудженими є Вітос, бувший премієр .**

Так світ приймає закінчення справді сензаційного процесу, який почав уряд Пілсудського проти своїх політичних противників. Були між ними не тільки визначні польські вчені, політичні діячі, ґазетярі-публіцисти, але й бувші міністри, ба навіть премієри. Був між обжалованими Корфанти, що загарбав для Польщі Шлеськ, і Вітос, що ратував перед большевиками Польщу тоді, як Пілсудський з розпуки стратив розум.

Процес мав виправдати уряд перед публичною опінією за арештування цих польських діячів польським урядом перед соймовими виборами в 1930 році. Півтретя місяця тягнувся процес, на якому шпигуни пробували доказувати революційні змагання опозиції проти уряду. Півтора місяця пробували доказувати, але не доказали, бо всі докази зверталися проти уряду. З процесу виходять скомпромітованими не обжаловані, але уряд і урядова партія та польська диктатура.

Процес був такий скандальний для уряду, що в Польщі пошептували вже від якогось часу, що уряд не рішиться на засудження; що він перерве процес; що Пілсудський пішле в одставку тих, котрі до нього найбільше причинилися. Тому вислід процесу є певно для багатьох людей в Польщі несподіванкою. Навіть ті, котрі знають, що Польщею правлять божевільні люди, не сподівалися, щоби божевілля так далеко зайшло; щоби вони не бачили, що гострим присудом осудять себе, а не обжалованих.

Для Українців ні перебіг, ні кінець, ні вислід процесу не є несподіванкою. Українці здавна ждали, що Польща, пустившися на божевільну політику нищення непольських народів, мусить докотитися до нищення Поляків. Світ цього не розумів. Тому Українці можуть витати процес як один зі способів, що поможе світови це зрозуміти.

В. Богуш.

УКРАЇНСЬКА ПРОБЛЕМА ТА ЛІҐА НАЦІЙ.

У березні 1932 р. минає девять років, як Рада Амбасадорів визнала суверенітет Польщі над Східньою Галичиною (15. III. 1923). Відомий професор права Овербек цілком вичерпуючо вияснив, що Польща не дотримала тих міжнародніх зобовязань, на підставі яких вона добилася признання свого суверенітету над українською землею.

Навпаки, як усім відомо, Польща ще й нині провадить у Східній Галичині, а також на інших українських землях, які знайшлися під її пануванням, такусаму політику кольонізації та денаціоналізації, яку ще не так давно провадили Німці та Росіяни на польських землях під їхнім колишнім пануванням.

Свого часу польські патріоти усіми можливими способами поборювали цю німецько-російську політику насильства над польським народом та намагалися шляхом належної пропаґанди на міжнародній арені знайти собі прихильників у боротьбі за своє визволення. Ці заходи та боротьба мали успіх і польський нарід таки добився визволення та відновив власну суверенну державу.

На жаль, польські імперіялісти, не рахуючися з сумним та траґічним досвідом минувшини, стали на шлях колишньої ягайлонської політики й знову збройною силою поневолили значну частину українського народу. Зрозуміло, що українські патріоти не могли примиритися з тим режімом неволі та насильства, який запанував на Західній Україні. Вони в свою чергу стали на шлях самооборони та почали робити заходи, щоби Польща виконала свої міжнародні зобовязання відносно українських земель.

У відповідь на цю українську акцію самооборони польська влада зорґанізувала в осени 1930 р. славнозвісну „пацифікацію" та запровадила ще гірший режім терору, щоб шляхом масових арештів та жахливими тортурами над увязненими, як також за допомогою безнастанних політичних процесів, так залякати Українців, щоб вони примирилися зі своєю тяжкою недолею.

Нема сумніву, що польські шовіністи помиляються у своїх розрахунках, бо в цей спосіб їм не лише не вдасться добитись до своєї мети, а навпаки, граючися з вогнем, вони можуть ще раз довести власну державу до загибелі. Бо **не треба забувати, що українське питання в Польщі є лише частиною великої української проблєми на Сході Европи.**

З нашого погляду великі державви, які признали суверенітет Польщі над Східньою Галичиною, та Ліґа Націй повинніб уже давно покликати польську владу змінити свою політику супроти західніх Українців та примусити польський уряд стати на шлях виконання міжнародніх зобовязань. Це тим більше, що Поляки вважають нинішню політику цілком слушною та доцільною.

Так у жовтні 1931 р. польська соймовва більшість рішучо відкинула демонстративний внесок польських соціялістів про автономію для українських земель. Мало того, таксамо відкинено внесення української парляментарної репрезентації про відновлення тих трох українських ґімназій, які були замкнені в 1930 р. під ріжними претекстами підчас „пацифікації". Нарешті хіба польська дипльоматія не вживала всіх можливих заходів, щоб петиції англійських та українських послів про становище Українців під Польщею не побачили світу божого та залишилися в архіві Ліґи Націй?

І от **уже рік проминув, як були внесені ці петиції, а тимтимчасом нема певности, що Рада Ліґи Націй скаже своє словво в українській справі навіть у січні 1932 р.**

Ми вважаємо, що таке проволікання являється легковаженням української проблєми взаґалі, а зокрема Ліґа Націй в цей спосіб підкопує свій авторитет як поміж міліонамиУраїнців так і поміж іншими народами.

І справді, кожному кидається в очі, що Рада Ліґи Націй знайшла час і можливість розглянути чимало петицій про становище Німців під Польщею, хоч доля останніх безперечно не є такою тяжкою та траґічною, як поневолення Українців.

Тимчасом протягом останнього року такі міжнародні орґанізації, як Союз Товариств Ліґи Націй, Ліґа Прав Людини та Громадянина, Міжнародня Жіноча Ліґа Мира та Свободи, Конґрес Національних Меншин у Женеві, як також інші, вважали необхідним та доцільним виступити в обороні прав українського населення під Польщею. І це, не зажаючи на те, що польські урядові кола шляхом міжнародньої пропаґанди намагалися доказати, начебто Українцям живеться досить добре під польським пануванням; що це лише німецькі або большевицькі аґенти орґанізують ріжні внутрішні заколоти в Польщі, або провадять антипольську пропаґанду на міжнародній арені.

Ми певні, що скоро чи пізно правда таки переможе, що ввесь світ переконається, якими способами крутійства та брехні оперують Поляки, щоб виправдати свою нинішню брутальну політику супроти Українців.

Нам здається, що Рада Ліґи Націй цим або іншим разом скаже своє авторитетне слово в українській справі. Бо не в її інтересах є сіяти зневіру поміж десятками міліонів Українців, які сьогодня, внаслідок збігу траґічних та нещасливих обставин, опинилися під чоботом московсько-польського імперіялізму.

Адже це власне вперше Рада Ліґи Націй має розглянути українські петиції. Тому таке або інакше її рішення може або піднести віру та надію українських народніх мас у моральну силу та авторитет Ліґи Націй, як також Европи взаґалі, або навпаки, викликати поміж Українцями безнадійність та розпуку.

Бо не треба забувати, що якраз польська влада своєю політикою на Західній Україні у великій мірі не лише затримує визвольну боротьбу українського народу проти московських большевиків, але разом з тим сприяє большевицькій пропаґанді в Польщі. Себто, можна дивуватися, що навіть при таких обставинах тяжкого національного поневолення та неймовірних господарських злиднів на Західній Україні большевицька пропаґанда не має навіть тих успіхів, як на чисто польських теренах. Тимчасом цей факт пояснюється тим, що західні Українці прислухуються значно більше до визольних національних кличів, ніж до большевицької демаґоґії.

Свого часу Европа поставилась досить байдуже до української визвольної боротьби, а навпаки, підтримувала польських та московських імперіялістів у їх змаганнях унеможливити утворення суверенної соборної України. Як відомо, ця фатальна політика привела лише до перемоги московських большевиків на Сході Европи. Що прада, Польщі пощастило, між іншим за допомогою Українців, затримати большевицьку інвазію в 1920 р. Але хто може з певністю сказати, знаючи сучасне загальне становище в Польщі та беручи під увагу нинішню польську політику супроти непольських народів, що в будуччині теж станеться „чудо над Вислою"?

Зрештою, незалежно від тих загальних міркувань, Українці мають повне право боронити власні інтереси та домагатися, щоб Польща не лише формально визнавала свої міжнародні зобовязання, але й виконувала їх на ділі. Тому саме, колиб Рада Ліґи Націй з тих або інших причин не була в стані покликати Польщу стати на шлях виконання міжнародніх зобовязань, то **Українцям доведеться звернутись до Постійного Міжнароднього Суду в Газі.**

Правда, Українці не мають власної національної держави, яка на підставі арт. 12. договору про права меншин з 28. VI. 1919 р., могла би безпосередньо звернутися до Міжнародьного Суду, але на підставі цього договору кожна держава, член Ради Ліґи Націй, або взагалі держава, яка підписала цей договір з Польщею про нрава меншин, у всякому випадку розходжень з польським урядом може домагатися перенесень розгляду спірної справи до Ґаґи. **І ми певні, що Українцям вдасться знайти таку державу, якаб виступила в обороні прав українського народу також перед Міжнароднім Судом у Газі.**

Кождий сотик, кождий датої
Нашій „Рідній Школі" в дар
Це майбутнього завдаток,
Це на ворога удар.

Рідна Школа — наша зброя,
Рідна Школа — це наш щит,
В Рідній Школі — міць героя,
Що неволю повалить.

—o—

Хоч бурі ядуть і громи бють
І в горю серце тоне —
Та вже не вбє нас вража лють,
Не розідять кордони.
Бо ясне сонце вже з імли
Зійшло на нашім полі,
Юнацтва тисячі зросли
У нашій „Рідній Школі".

НОВА УКРАЇНСЬКА ЧИТАНКА

ВЖЕ ПРИЙШЛА З КРАЮ
ЧЕТВЕРТА ЧИТАНКА
ВИДАННЯ П. МАТВІЙЧУКА.

Зміст: І. Школа, розум, знання. II. В родині. III. Серед дітей. IV. Праця. V. Веселі річи і смішні. VI. З життя звірят і птахів. VII. Байки. VIII. Серед природи (про ліс). IX. З історії винаходів. X. За Україну. XI. Тарас Шевченко. XII. Оповідання з історії України (княжі часи).

ЦІНА 75 ЦЕНТІВ.
ЗАМОВЛЕННЯ І ГРОШІ СЛАТИ НА АДРЕСУ:
SVOBODA, P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

В. Будзиновський.

НА ЯВОРІ НА ЗЕЛЕНІМ

(Свобідно за Розегером).

(2)

— Як тобі казати йому, що ми любимося, коли я ще тобі не сказала, що люблю тебе і того ніколи не скажу?

— Я без того знаю, що любиш. Вже нераз сказали мені твої очи, вже двічі сказали твої уста. Як би не те, то я не був би такий нахаба.

Став приступати до неї. Вона ще далі відскочила і крикнула:

— Не приступай до мене, бо з того нічого не буде! Батько мене тобі не дасть.

— Може вже іншому обіцяв тебе?

— Коби то лиш обіцяв! А то поклявся. Ще й не будькому.

— Скажи мені, хто він, то йому відійде охота братися до тебе! — Стефан крикнув, його очи хижо загоріли.

— Ти з моїм судженим дужатися не будеш, бо то сам Господь Бог!

— Що ти верзеш, дівчино?!

— Чи ти бачив мене коли на музиках? Чи ти бачив мене коли там, де парубки?

— Що правда, то не бачив і все дивувався, що тебе, таку молоду, гарну і жваву, туди не тягне.

— Мене тягло. Та раз я вернулася з одного весілля і сказала батькови, що могла би вже заручитися, лиш не знала би з ким, бо стільки хлопців липне до мене. Тоді батько насупив брови і довго нічого не казав. Аж по довшім часі посадив мене коло себе на лавці, обіймив, поцілував у чоло і сказав мені, щоби я держалася далеко від всіх залицяйників, бо він мене нікому не дасть. Не дасть, бо вже дав, ще заки я прийшла на світ. Поклявся дати мене до монастиря. Хоч йому серце крається, мусить зробити се, бо з Богом не можна жартувати. Від тої хвилі, коли батько такє сказав мені, я виминала всіх парубків. Тепер вже знаєш, чому я й тебе виминала і чому твоєю не можу бути. Той час вже надходить. Вдома буду ще лиш які два місяці. По мене приїде мій стрий, що є монахом у Василіян в Жовкві. Він завезе мене до монастиря.

— Ти любиш мене. Така, що любить парубка, не для монастиря, де не вільно мати ніяких грішних думок. Скажи се батькови.

— Не поможе. Як я вже буду там, то мої грішні думки лишаться тут, поза мурами святого місця.

— Твій батько мав би серце пхати живцем у могилу таку, що любить парубка і хоче бути з ним щаслива?

— Батько має серце, та має й душу. Вічне щастя душі важніше, як хвилеве на земли. Так все каже монах, брат батька. Він добре пильнує, щоби батько не змикитив. Оноді знов прийшов його лист. Питає, чи я тішуся, що незабаром покину жити між грішниками.

— Колиж бо ти цілком не сотворена для монастиря. Бог знав, на що яку річ сотворив. Кожду річ сотворив для якоїсь цїли; для кождого свого твору згори мав якесь призначення. Ти гарна дівка, здорова дівка. Ти працюєш за троє, розуму в твоїй голові за десять голов. Коли Бог творив твої руки, то хіба не думав, що вони лише все будуть складатися до молитви. Як тобі доліплював голову, то думав про добру господиню. Коли в твої груди вкладав серце, то... як міркуєш, що Він собі тоді думав?... На що Бог творив твої уста, я вже знаю, бо вже кушав їх. Чи то не гріх марнувати в монастирі всі ті дари божі? Чи не жаль тобі всього того, що тут за собою лишиш?

— Я сама не рвуся туди. Та батько не зломить свого слова, бо не будькому дав його. Такого гріха не возьме на себе. Не весело буде мені там. Сумніваюся, чи монастирські дзвони дзвонять так гарно, як дзвінок моєї красої. Хто їй подасть конюшинки? Хто настелить так, як я?

— З ким я буду балакати і кого цілувати, тобі байдуже?

— Не балакай мені про таке, коли вже знаєш, куди мені стелиться дорога. Не розбурхуй грішних гадок!

— Як би то були грішні гадки, то Бог не позволив би попам вінчати людей і благословити їх на той грішний шлях. Грішний шлях той, на який тебе справляють... Я тебе туди не пущу!

— Не мороч мене тим твоїм мудрішкованнєм. Інший побалакав би з батьком.

— Було зараз казати так. Очевидно, що побалакаю з ним. Я вперед хотів знати, чи ти навидиш мене.

Дівчина пішла за голосом дзвінка своєї красої. Знайшла її і зігнала на доріжку до хати. Інші корови і вівці пішли за красою, дівчина за ними. Стефан ще хвилю сидів у лісі і грав на сопілці. Аж коли погадав, що дівчина вже не чує, всунув сопілку за холяву і також пішов.

На другий день Стефан вийшов з серпом на поле Куртяка жати пшеницю. Пішов заробити пару снопів на те, щоби мати добру нагоду зійтися з батьком Настуні і побалакати з ним. Женці жали за сніп, отже Куртяк не дуже пильнував їх. Всеж таки виходив в поле що днини пополудни, сідав на краю під яким деревом і дивився на їх роботу. Також дивився, щоби, кваплячися, не лишали за собою забогато колосків. Прийшовши нині, сів на горбку під явором, напхав люльку, викресав іскру і став пакати. Побачивши між женцями Стефана, подумав:

— Ага! Хочеш мені піддобритися. Хочеш показати, що ти не ліниве стерво, а роботящий парубок, і що з тебе буде добрий господар. Се тобі не поможе. Скажу тобі се ще нині, хоч ти не зачнеш. Я сам зачну. Я вгадую, чому моя дитина від якогось часу вяне; чого нині цілу ніч нишком плакала. Не дивує мене, що баламутиш її, бо на те дівки є на світі. Як би ти знав її тайну, то мабуть оминав би її.

Коли так думав, Стефан вязав свої снопи. В останній вбив серпа, витягнувся і пішов під дерево, під котрим сидів господар. Поздоровив його і каже:

— Я вже врізав цілу копу. На нині буде з мене досить.

— Добре, що ти прийшов, бо я хочу побалакати з тобою, — відповів господар. — Сідай коло мене.

Стефан не знав, що робити, бо потерпав, що вчує щось йому дуже немиле. Мабуть Настуня виговорилася і тепер батько хоче нагримати на нього.

— Сідай же! — Куртяк повторив нетерпеливо. — Чей же не зїм тебе. Хочу побалакати з тобою на розум.

— Я... я провинився — Стефан зачав, несміло сідаючи.

— Ти нічим не провинився! — Куртяк гукнув сердито. — Ти робив так, мабуть робив, думаю, так, як робить чесний парубок, коли йому яка дівчина впала в око і він хотів би з нею оженитися. Се не гріх.

Куртяк глянув допитливо на Стефана, бо сам ще не був цілком певний, з яким наміром парубок його дитині завертав голову. Стефан доміркувався, що була якась інша причина невдоволення Куртяка. Щоби його цілком задобрити, став звинятися:

— Я таки провинився, бо я вперед повинен був спитати вас, чи вільно мені сказати Настуни, що люблю її...

— Коли брати так, як між людьми водиться, то ти не провинився. Ти провинився лише тому, бо не знав, що я Настуні тобі не можу дати... То ти справді вже сказав їй, що любиш її?

— Та сказав. І, як ви кажете, що се не гріх, то не жалую того.

— Я доміркувався, що сталося таке нещастя. Нещастя, тай годі! Я нераз бачив, що ти забігаєш їй дорогу. Та гадаючи, що Настуня буде недочувати твоїх солодких слів, я тим не журився. Колиж я побачив, що вона вяне мені в очах; коли нині в ночи вчув, що вона нишком хлипає, то мені зараз ясно стало, що вона не була глуха на те, що ти їй нашіптував. Ти великої біди наробив мені. Моя дитина відпокутує се, бо хоч любить тебе, твоєю не буде.

Стефан, будьтоби не знаючи, яка причина, спитав:

— Чи я запоганий для неї? Чи я підлого здоровля? Чи я пустий парубок? Мій тато не такий богач як ви, але також не бідак.

— Все те пусте. Причина цілком інша. Причина не тут, на земли, а там, у небі.

— Не второпаю! — Стефан замітив, будьтоби зчудуваний такою відповіддю.

— Як би я Настуню дав тобі, або якому іншому парубкови, то тяжко согрішив би. Саме на сім дереві під котрим тепер сидимо, я тому двацять і пять років поклявся, що Настуню дам до монастиря.

Стефан схопився на рівні ноги, витріщив на Куртяка широко очі і скрикнув:

— Тому двацять і пять років! Чи я зле чув? Двацять і пять?

— Так. Рівно двацять і пять.

— Ви казали, що хочете побалакати зі мною на розум. Та ви з мене зажартували собі.

— Не жартую. Я зачав балакати на розум, щоби й тебе врозумити.

— То се балачка на розум, як ви кажете, що ви Настуню дарували чор... монастиреви вже тому двацять і пять років? Таж її тоді ще на світі не було. Їй що лиш сімнацятий...

Куртяк розсміявся, але зараз назад споважнів. Потягнув Стефана за полу, силуючи його назад сісти.

— Сідай, то зараз почуєш, що хоч я проговорився, то таки зачав балакати на розум. Тому двацять і пять років Настуні справді ще не було на світі і я ще був молодим парубком. Сего поля, що перед нами, тоді ще не було. Де тепер моя пшениця, тоді був ліс. Ціла долина була лісом, порозриваним на левади.

(Далі буде).

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮАРК, Н. ДЖ.

Українська вистава в Музею Штуки.

Були часи, що про Україну й про наш нарід як хто спімнув, то треба було довго, щоби розтлумачити, хто ми, де живемо, яка наша історія, минувшина й які пляни в нас на будучність. По такій інформації Американець часто відходив, говорячи: „Ай ду нат ондерстенд, гу дей ар".

Часи змінились! Тепер обставини вимагають від нас, щоби ми вилізли зпоза печі й показалися світови, як ми виглядаємо, яка наша культура, чого ми хочемо, чого домагаємось і що ми мусимо здобути. Дечого від нас домагаються Американці, а дещо ми самі мусимо показати Американцям.

Два місяці тому американський музей у Нюарку, Н. Дж., запитав Українців міста Нюарку, чи могли-б ми убрати одну кімнату в музею нашими виробами. Ми мусіли зробити це таке для нас важне діло й до цього вибрали Виставовий Комітет, котрий складається з поважніших горожанок і горожан Українців міста Нюарку, як також Січового Товариства 4-тої Сотні Чорноморських Січей. Цей комітет постарався про всякі річи, які тільки було можливо дістати.

В цей спосіб вистава буде дійсністю й зачнеться 19-го січня, а буде тревати два тижні, до 31 січня. Ми зробили діло, якого від нас вимагає наша національна гідність.

Тепер приходить черга на українську суспільність міста Нюарку й околиці, щоби наша суспільність прийшла сама подивитись і привела з собою Американців і інших народностей гостей та поінформувала їх про наш нарід, про нашу культуру й штуку.

Музей своїми фондами покриває видрукування великих плякатів про українську виставу англійською мовою. Деякі видатки мусить комітет покрити своїми коштами. Богато річей ми зібрали від щирих Українців, що випозичають даремно, кромі запоруки, колиб яка річ пропала, або зіпсувалась. На тім місці комітет складає усім тим, що випозичили і що будуть інформаторами підчас вистави, щире українське: дякуємо!

Часи змінились. Нашою справою зачинають інтересуватися по цілім світі. Наша справа не спить.

Прийшов час, щоби наш нарід використав цю хвилю й своєю єдністю, своєю повагою й своєю організованістю та своєю працею здобував собі щораз більше й більше признання в світі, а тимсамим скріпляв духа нашим братам в рідних сторонах на Україні в їх тяжкій боротьбі за волю й суверенність свого рідного народу.

Ми можемо тішитися, що так велика держава, як Америка, вже знає про нас і навіть часами допомагає нам організуватись. Американці тішаться тим, як ми щось красного й доброго принесемо й будемо спільниками в будові нової американської культури.

Якби то гарно було для нашого народу, колиб ми мали велике Січове Товариство в Америці, Українське Торговельне Товариство (Чембер оф Комерс), сильне товариство промисловців, добре зорганізоване робітництво й ремісників: тоді ми могли б інакше з нашими ворогами почислитись. Наші вороги тоді знаюлиб, що торгувати нашою шкірою небезпечно.

З Новим Роком, нехай новий і сильний дух єдности, скріпить наш нарід тут в Америці й там за океаном. З новою силою киньмося всі як один у вир праці й поступу для нашого власного добра. Поставмо всю нашу силу до боротьби з темнотою в нашім народі. Нехай хочби найбільша жертва не буде задорога, ані терпіння завелике в наших думках, в наших ділах, в боротьбі за суверенність України.

Ось що подають Американці про нашу виставу:

Arts and Crafts of the Ukraine. An exhibit under the auspices of a Ukrainian Committee and the Y. W. C. A., will be held in the South Gallery, second floor, of the Newark Museum. On view January 19th to January 31st. The Newark Museum, 49 Washington Street. Open week days 11 to 6; Sundays and holidays 2 to 6, Tuesday and Thursday evenings 7 to 9.

Ukrainian choir, dancers, singers "in costume" January 22nd, 1932, at Y. W. C. A., Sayre Hall, 53 Washington St. Admission fifty cents. Under the auspices of Ukrainian Committee and the Y. W. C. A. Program: Religious and ancient carols; National and modern music. Director: Mr. George Kirichenko, choir. Director: Mr. John Zablotzky, Dances. Purpose: To acquaint those interested in the cultural arts or those of Ukrainia, to further international friendship. Special note: The Ukrainian Exhibit of Fine and Industrial Arts is being held January 19th to 30th at Newark Museum.

Т. Рудий,
голова Виставового Комітету.
Нюарк, Н. Дж.

РУХ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ЕМБРІДЖ, ПА.

Світла Редакціє „Свободи"!

Просимо ласкаво помістити в найближчому числі Вашого цінного щоденника отсе наше спростовання:

Громадянин Михайло Фук, секретар відділу 276 У. Н. Союза, подав до „Свободи" з четверга, дня 19 листопада м. р., що його відділ „хоче злучитися з 161 відділом, в якім секретар є проти злуки" — і дальше, що „тут не треба звертати уваги на ніякі перешкоди, а їх усувати навіть **силою**". Супроти такого прямого і прилюдного визову ми, нижче підписані урядники відділу 161, отсим стверджуємо, що, не торкаючи тут питання про можливість чи неможливість скоршої чи пізнішої злуки згаданих двох відділів, громадянин Фук ані до нашого секретаря Антона Підуфалого, ані до нікого з нас не підходив досі з предложенням злуки. Отже його твердження, що секретар нашого відділу „є проти злуки" є що найменше передчасне. Вслід за цим і його дальша замітка, щоб „не звертати уваги на ніякі перешкоди, а їх усувати навить силою", не є на місці, бо коли з ним про злуку з нашого відділу ніхто не говорив, то відки він може знати, що проти злуки є перешкоди і то такі, що аж силою треба буде їх усувати; коли переговори між установленими урядами відділів можуть показати якраз щось іншого, а саме те, що тактом і добровільною згодою наші відділи скорше можуть прийти до злуки ніж боротьбою і примусом, як то собі уявляє гр. М. Фук.

Здоровимо щиро.

Уряд відділу 161 У. Н. С.:
Михайло Родьо, предс.,
Антін Підуфалий, секр.,
Теодор Гречун, касієр.

„ТЕПЕР Я МАЮ БАГАТО СИЛИ І ПОТУГИ"

„Я хочу подати до відома всім про те, що Нуга-Тон зробив для мене". — пише п. М. Мотлюк, Нюарк, Н. Дж. — „Я маю вже 66 літ життя. Я був ослаблений. Я брав Нуга-Тон і тепер я маю багато сили і потуги. Я чуся міцним і сильним та можу виконувати денну працю. Моє здоровля є добре, а в ночі я твердо сплю".

Нуга-Тон се чудова медицина для старшихших чоловіків і жінок. Він дає їм нове здоровля, силу і потугу. Якщо ви вже старі і слабовиті, то безперечно беріть Нуга-Тон і завважте велике поліпшення на протязі кількох днів. Аптикарі продають Нуга-Тон. Якщо аптикар не має його в себе, скажіть йому, щоби замовив його трохи від свого гуртового складу. Не беріть чогось подібного. Жадна медицина не може заступити місця Нуга-Тон.

Дайте ложечку
ЦИКОРІЇ ФРАНКА
до кави у вашім кавнику і вдоволяйтеся
КАВОЮ
ЯК ЗА ДОБРИХ СТАРИХ ЧАСІВ.
HEINR. FRANCK SONS Inc.
FLUSHING, N. Y.

ЯК ПРИГОТОВЛЯТИ ДОБРУ КАВУ.

Горнятко доброї кави є правдоподібно приємністю, якою люди задоволяється більше, ніж чимнебудь іншим. Звичайно ми пємо каву три рази на день; і найбіднійший робітник може вдоволятися кавою так часто, як і міліонер. Але щоби любити каву, ви мусите знати, як її приладити. Без сумніву, найліпше приладжують каву в старих краях Европи і ми всі памятаємо, яка вона була смачна і неодин з нас хотів би знати, як цей чудовий запах кави є приладжений жінками у старім краю.

Тут маєте цей секрет. У старім краю кава є вимішана з ЦИКОРІЄЮ ФРАНКА, котра надає їй правдивого запаху і доброго ароматичного смаку.

Коли варите каву, додайте ложечку ЦИКОРІЇ ФРАНКА до змеленої кави або до кавника, а побачите, наскільки ліпший смак буде мати кава. Найліпша кава є зроблена з додатком ЦИКОРІЇ ФРАНКА.

Ви можете купити ЦИКОРІЮ ФРАНКА у гросернях або у шторах з кавою. Ми охотно вишлемо вам пробку, коли напишете по неї. Залучіть 10 центів марками на пересилку до Heinr. Franck & Sons, Flushing, N. Y. (Огол.).

Зрадилася.

— Серденько, — каже жінка до чоловіка — від нині за кожен цілунок ти платитимеш пять долярів — вкидатимеш їх у скарбонку. Гроші підуть Олюньці на віно.

Чоловік згодився і за кожен цілунок кидав у скарбонку по пять долярів. За якийсь час отворили скарбонку й порахували гроші. Крім пять долярівок показалися там і 10, 20, а навіть кілька 50-долярівок.

— Наскільки собі пригадую — запримітив чоловік — я ніколи не кидав у скарбонку інакших грошей, як пятьдолярівки.

— Так, — вирвалася жінка — та не всі такі скупі, як ти!

Перед судом станув Сальо Ципрес, обвинувачений за податки надуживття.

— Чи обвинувачений був уже коли караний судово? — питається поважно суддя.

— Ой, ой!... то пан суддя направду ще не пізнають мене?! — питається жид premно усміхаючись.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

JOINT DINNER PLANNED BY UKRAINIAN LODGES.

Detroit lodges of the Ukrainian National Association will hold a banquet at 7:30 p. m., Jan. 9, in the Ukrainian Hall, 3464 Cicotte avenue. Richard W. Reading, City clerk, will be the principal speaker. Others who will give brief talks are Dr. A. T. Kibzey, chairman of the banquet committee; Joseph Charnoske, attorney; John Pamchuk, attorney, Dr. John Yatchew, Windsor attorney. Michael Fedytnyk will be toastmaster.

Dr. Luka Myshuha, editor of Svoboda, official organ of the association, and Roman Slobodian, executive-secretary of the association, both of Jersey City, also will attend the dinner.

(The Detroit News,
January 6, 1932).

SESSIONS HELD BY UKRAINIANS.

National Association, Meeting Here, Hears Protest against 'Reign of Terror.'

By Philip A. Adler.

A bit of Old Ukrainia, with its peasant songs, Cossack dances, ancient Christmas carols and the entire folk lore of the old "Zaporozhye" was transferred to Detroit this week-end on the occassion of the convention here cf the Ukrainian National Association.

The association, a benevolent order with a membership of 40,000, recently celebrated its fortieth anniversary and is the oldest Ukrainian organization in the United States. The staging of of the convention here during the Orthodox Christmas celebration lent to the affair the character of a national event.

More than 500 persons attended the convention banquet Saturday night at the Ukrainian hall, 3464 Cicott avenue. Delegates and guests watched the fiery "Hopak" dances, done to the tunes of old country fiddlers, by pretty Ukrainians girls, resplendent in their national costumes. They listened to the ancient Christmas carols sung by the "Bandurist" choir and to the beautiful Ukrainian folk melodies played by their national orchestra. They laughed at the witticisms of Michaylo Feditnik, toastmaster, and gave their vociferous approval to the sentiments expressed by the numerous speakers.

GUEST SPEAKERS.

Among the guests of honor were Judge Edward J. Jeffries, of Recorder's Court; Richard W. Reading, City clerk; Eugene J. Brock, former State commissioner of labor; Philip J. Neudeck, assistant prosecutor; Dr. John Yatchew, Windsor; Joseph Charnoske and John Pamchuk. Each expressed his welcome to the convention and congratulated the Ukrainian colony of Detroit on its achievements.

The principal address, by Dr. Luke Myshuha, of Jersey City, editor of "Svoboda," the association's publication, was in a heavier vein. Speaking in his native tongue, he denounced the League of Nations for its refusal to recognize Ukrainian's national rights, and the Pilsudski government of Poland for the reign of terror which it has instituted in the portion of Ukrainia now under Polish control.

"The are in this world about 40,000,000 Ukrainians, living on their own land, speaking their own language and having their own culture and traditions," he said. "The League of Nations which recognized the right to a national existence of many a nationality group of 1,000,000 or 2,000,000 people, refused to recognize the right to national selfdetermination of 40,000,000 of our people, and partitioned Ukrainia among Rusia, Poland, Rumania and Czechoslovakia.

Reign of Terror.

"The 7,000,000 Ukrainians now living under the Polish rule are experiencing a reign of terror, such as they had not witnessed under the tsar of Russia or under the rules of Austria. Not only are the Ukrainians in Poland denied the rights of a national minority group, but their land actually is invaded by the Polish punitive expenditions, which assault Ukrainian women, kill old men and children, destroy Ukrainian property and supress Ukrainian culture.

The speaker invited the assembly through their representative in Congress to compel the Polish government to live up to her obligations to Ukrainian under the terms of the Treaty of Versailles.

The convention brought about the consolidation of the seven Detroit branches of the organization under a singlecentralized administration. The association has 2,200 members in Detroit. Dr. A. T. Kibzey is the head of the group here.

(The Detroit News,
January 11, 1932).

УВАГА! БРУКЛИН, Н. Й. І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Чи ви чули, що діється на наших рідних землях?
ЛЯЦЬКИЙ СУД ЗНОВУ ЗАСУДИВ МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ НА ДОВГІ РОКИ ТЮРМИ, А ЮРІЯ ДАЦИШИНА НА КАРУ СМЕРТИ.
ТОМУ СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ НАЦ. ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ
кличе нас усіх до протесту, на масове
ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ
яке відбудеться
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 17-ГО СІЧНЯ (JAN.) 1932 РОКУ
В 2-гій ГОДИНІ ПОПОЛУДНІ
В ГАЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ,
101 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y

Будуть промовляти: п. О. РЕВЮК, який недавно вернув з краю. п. М. ПІЗНАК, укр. адвокат з Ню Йорку; місцеві і позамісцеві бесідники, а також Литовці.

Українці! Українки! Чи чуєте стогін нашого молодого цвіту з ляцьких тюрем? Чи бачите образ української Голгофти? Чи чуєте брязкіт кайдан нашого молодого цвіту, що за святий ідеал свого народу кладе своє життя? Гріхом, великим гріхом булоб для нас, якби ми в цей день сиділи вдома! Виконаймо маленький обовязок супроти тих, що кличуть до нас з тюрем. Тому всі на віче! Запротестуймо проти ляцьких звірств, піднесім такий грімкий голос, щоби від нього задріжали мури ляцьких вязниць! 10-2

Комітет Союза Укр. Нац. Товариства і Братств.

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ.! УВАГА!
РІЧНІ ЗБОРИ
ШЕРОВЦІВ У. Р. Т. СПІЛКИ ВІДБУДУТЬСЯ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 17-ГО СІЧНЯ (JAN.) 1932 РОКУ
в годині 4-тій пополудни, у власнім Домі, 59 Бікон вулиця.
Обовязком кождого Шеровця прибути на збори. 10,2

Заряд Спілки.

ДОЛЯРИ

посилаємо по значно зниженій ціні ПОСПІШНО І ТЕЛЕГРАФІЧНО і виплачуємо на послідній почті в краю.

ШИФКАРТИ продаємо на всі лінії та виготовляємо всі потрібні до подорожі документи.

АТЕСТАЦІЯ нотаріяльних документів та полагоджування СТАРОКРАЄВИХ СПРАВ. Контракти, повновласти, афідевіти, пашпорти та перміти.

Продаємо ДОМИ, ФАРМИ, ЛОТИ та ріжні бизнеси по дуже приступних цінах.

ВИШУКУЄМО назви кораблів і день приїзду до Америки.

Голосіться у всіх справах до нашого НОТАРІЯЛЬНОГО БЮРА по совісні поради та ретельну обслугу.

S. KOWBASNIUK
277 E. 10th STREET (між 1-ою і Евеню А), NEW YORK, N. Y.

ВПРОСТ
GDYNIA AMERICA LINE
ДО КРАЮ

Подорожуйте до рідного краю
БЕЗ ЗМІНЮВАННЯ
КОРАБЛІВ з Ню Йорку
впрост до ҐДИНІ.

ДРУГІ ВІДІЗДИ:
S. S. „PULASKI". 23. СІЧНЯ
S. S. „PULASKI". 26. ЛЮТОГО
S.S. „KOSCIUSZKO" 21. ТРАВНЯ

Польські пашпорти і віза ДАРЕМНО.
Поспішні потяги з Ґдині до всіх частей Східної Европи.
Обширні і вигідні кабіни.
Богато доброї поживи.

Пишіть до своїх льокальних агентів або до
GDYNIA AMERICA LINE
(Formerly Baltic American Line)
8-10 BRIDGE STREET, NEW YORK, N. Y.
315 SO. DEARBORN STREET, CHICAGO, ILL.
UNION TRUST BUILDING, PITTSBURGH, PA.
110 STATE STREET, BOSTON, MASS.

ГАРНИЙ ДАРУНОК НА СВЯТА ДЛЯ СВОЇХ І ЧУЖИНЦІВ.
АЛЬБОМ УКРАЇНСЬКИХ ВИШИВОК
ЩО ОБНИМАЄ 12 КОЛЬОРОВИХ ТАБЛИЦЬ
ПОВЕРХ 120 НАЙВИБАГЛИВІЩИХ УЗОРІВ З ВЕЛИКОЇ УКРАЇНИ, ГАЛИЧИНИ И БУКОВИНИ.
Видання кооперативи „Українське Народне Мистецтво" у Львові, в мистецькій обгортці артиста М. Бутовича.
Ціна $1.10.
Замовляти:
"SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

УКРАЇНСЬКО-ЛИТОВСЬКЕ ЗБЛИЖЕННЯ В ПРАЗІ.

На весні минулого року повстало в Празі „Українсько-литовське Товариство", яке затвердила місцева влада як окрему організацію. Почин вийшов зпоміж студентів обох народів. На праському терені були живаві звязки Литовців і Українців уже протягом кількох років, але перед утворенням цього Товариства не було в них ані системи, ані пляну. Виповнити цю прогалину в культурній співпраці захотіли власне основоположники „Укр.-Лит. Товариства".

Підстави українсько-литовської співпраці, як відомо, мають для обох народів стару традицію. Приязні відносини поміж Українцями й Литовцями перед світовою війною набирали реального змісту особливо в Петербурзі та в Києві. У російській столиці знаходили м. ін. українські студенти часто поміч і пораду від литовських приятелів, що на чужому терені при тодішніх умовинах було дуже цінне.

Підчас берестейської конференції в 1918 р., як знаємо, був один з найчільніщих творців литовської держави в складі української делегації. Після 1923 р. співпраця обох народів стала просто необхідністю для кожного з них, хоч на українському боці ця справа досі ще всіми належно не оцінена. Потреба реальних звязків обох націй відчулася гостро з хвилею, коли вповні виявилася спільна небезпека не тільки для державного розвитку обох народів, але й для цілого їхнього національного стану посідання.

Особливо вдячну працю провадять українсько-литовські товариства на місцях, як нпр. у литовській столиці (Каунас), в Берліні, у Празі й т. д. Студентська співпраця є основою для культурного зближення молоді обох груп. Позитивною прикметою цих взаємин є те, що вони не обмежуються до деяких політичних течій, але щораз більше приймають з кожного боку загальний характер. На таких основах повстало й праське Товариство, котре справною своєю діяльністю підкреслило, що **передумовою успіху в співпраці є взаємне пізнання.** Досі це Товариство мало, крім ріжних сходин, також кілька викладів (звичайно одна тема на два вечори з дискусією). Реферат (Войтковічуса) про литовську визвольну боротьбу міг би напевно зацікавити й нашу ширшу суспільність. Про українську минувшину (аж до відновлення власної держави) відбулися два реферати (М. Масюкевича). У днях 23. і 30. листопада м. р. мав відчити про українську визвольну справу підчас війни та революції проф. Дмитро Дорошенко, котрий подав льояльний та позитивний виклад і найбільше болючих або дразливих питань з часів бурхливих подій на Великій Україні. Це останнє треба м. ін. з признанням зазначити.

Дня 4. лютого 1932 р. Товариство влаштовує українсько-литовський концерт у домі чехословацьких інжинірів у Празі. Це кілька фактів з початків молодої організації.

Добре діло знаходить сприятливий грунт і в несприятливих умовинах еміграційної розпорошености.

В добрий час!...

(„Діло") Не-член.

ПОДЯКА.

Підписана щиро дякує Головному Урядови У. Н. Союза за точне виплачення посмертної запомоги в сумі $103 по бл. п. батькови Станиславови Чупкевичеви, б. членови 171 від. У. Н. С.

Ванда Домковська,
Голійок, Масс.

ШКОЛА УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТАНКУ ВАСИЛЯ АВРАМЕНКА
доводить до ласкавого відома
НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ, А ТАКОЖ І ФІЛАДЕЛФІЇ, ЩО
КУРСИ УКРАЇНСЬКОГО ТАНКУ
розпічнуться зараз ПО НОВІМ РОЦІ.

З огляду на це, що перед нами в недалекій будуччині стоять два великої ваги виступи, а це: українське свято в честь Джорджа Вашингтона, на котрому має виступити велике число танцюристів, та „День Української Культури", на якому Український Танок мусить виставити щонайменше 1,000 танцюристів, та що у Філаделфії також невдовзі відбудеться величавий виступ укр. нац. танків, на якому виступить 500 танцюристів, — конечним є, щоб українська молодь цього року якнайчисленніше вписувалася на курси українських танків.

Тому проситься всіх учнів, бажаючих брати лекції першого і другого курсу, як рівнож і тих, що вже покінчили, зголошуватися до Школи Українських Національних Танків, 35 Іст 2-га вул., ріг 2-гої евені, в Ню Йорку, де будеться приймати від години 3-тої пополудні до 8-мої ввечір.

У Філаделфії вписи переводиться по товариства, а також і в добр. Петра Кирилюка, 817 Норт Френклин Стр. (часопис „Америка"). 7-9,11-2

Телефон Школи: DRYDOCK 4-9338 Заряд Школи Укр. Нац. Танку.

ВСІ МРІЯЛИ ПРО ЦЕ! ПИСАЛИ ПРО ЦЕ! ПИТАЛИ: КОЛИ?

Аж тепер остаточно
МРІЇ СВІДОМОГО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В АМЕРИЦІ СПОВНЕНІ
:——::——: бо вже :——::——:
ПЕРША ФІЛЬМА УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТАНКУ
знята минувшого року в часі великого виступу в МЕТРОПОЛЕТЕН ОПЕРА в НЮ ЙОРКУ,
—— тепер ——
РОЗПОЧИНАЄ ПОХІД ПО ЦІЛІЙ АМЕРИЦІ!!!

Тепер даємо можність цілому українському загалові в Америці оглядати та подивляти цей величавий й памятний ЗДВИГ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА в найбільшій СВЯТИНІ ШТУКИ НА СВІТІ. Многі матимуть нагоду перший раз бачити себе й своїх знайомих на фільмі (мувінг пікчюр).

Фільма ця получена разом з
ФІЛЬМОЮ ЮВИЛЕЙНОГО СВЯТА „РІДНОЇ ШКОЛИ" У ЛЬВОВІ
буде висвітлювана в слідуючих місцевостях:

В ЙОНКЕРС, Н. Й., В СУБОТУ, 16-ГО СІЧНЯ
від години 7.30 до 9.30 ввечір
в галі церкви св. Михайла (29 Чеснат Стріт).

В НЮ ЙОРКУ, Н. Й., В НЕДІЛЮ, 17-ГО СІЧНЯ
від години 7.30 до 9.30 ввечір
в галі церкви св. Юра (28 Іст 7-ма вулиця).

В БРОНКСІ, Н. Й., ТОГО САМОГО ДНЯ ПОПОЛ.
від години 3 до 5 пополудни
в галі церкви під ч. 675 Іст 183 вулиця.

В СТЕМФОРД, КОНН., В СУБОТУ, 23. СІЧНЯ
від години 3 до 5 пополудни
в галі церкви св. Волод. (135 Грінвіч стр.).

В БРИДЖПОРТ, КОНН., В СУБОТУ, 23. СІЧНЯ
від години 7.30 до 9.30 ввечір
в галі церкви (34 Біч Стріт)

В НЮ ГЕЙВЕН, КОНН., В НЕДІЛЮ, 24. СІЧНЯ
від години 3 до 5 пополудни
в галі церкви св. Михаїла (123 Парк Стріт).

В АНСОНІЇ, КОНН., В НЕДІЛЮ, 24-ГО СІЧНЯ
від год. 7.30 до 9.30 ввечір, в „Либерти" галі при Мей Ст. (заходом укр. церковної громади).
Ціна тикетів 35 і 50 центів; для дітей 15 центів.

Фільми виставлені заходами Школи Національного Танку Василя Авраменка. — Приходіть численно, бо дохід з вистав призначений на влаштовання Українського Свята в честь Джорджа Вашингтона в Ню Йорку і на „Рідну Школу" в старому краю. 9-12 Заряд Школи Укр. Нац. Танків.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

БРІДЖПОРТ, ПА.

Жертва для інвалідів.

Українська парохія св. Петра й Павла відсвяткувала Листопадове Свято лише в церкві. Дня 29. листопада по Службі Божій о. Бартош сказав горячу промову до своїх вірних про те, яке значіння має місяць листопад для Українців. При кінци своєї бесіди о. парох сказав, що зараз відправиться панахида за полятлих борців, а в часі панахиди буде переведена збірка для наших інвалідів.

Зібрано в церкві на панахиді для інвалідів $16.53, які вислано до краю через Обєднання.

Петро Мартинюк.

—o—

КЛІВЛЕНД, О.

Жертва з забави на Рідну Школу.

У громадян Івана й Марії Гавриляк відбулася забава. Притім не забули за Рідний Край. Гр. Н. З. промовив до гостей кілька горячих слів, щоб гості зложили на Рідну Школу жертву. Після того зібрано $8. Жертвували слідуючі: М. Когут, М. Задерецький, С. Постолюк, М. Вербенський, Т. Кальмук, І. Гавриляк, М. Кліщинський, Ст. Семенюк.

Гроші вислано через нашу організацію Обєднання.

Микола Задерецький.

—o—

ТАМС, В. ВА.

На „Просвіту".

На руки гр. Григорія Магуна прийшло письмо від Тов. „Просвіта" зі Львова з проханням дати безпроцентову позичку на 5 літ.

Тому, що в нас безробіття, то зложили, хто міг, як слідує: по $6: Г. Магун, М. Озарчук, М. Магун, В. Мацькевич; І. Магун $7. — На дар Тов. „Просвіти": Петро Борис $2; Т. М. $1; — Для Рідної Школи Іван Магун $3. — Разом зібрано і вислано через Обєднання $37.

Григорій Магун.

БЕЙОН, Н. ДЖ.

Жертва з Листопадового Свята.

Касієр Комітету Злучених Товариств, В. Дзінковський, переслав через Обєднання 60 долярів, що лишилися з Листопадового Свята. Гроші призначено порівно на Рідну Школу, на інвалідів і на боєвий фонд.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

З Листопадового Свята.

Гром. В. Гіль переслав через Обєднання на Рідний Край $32. $30 зібрано на Листопадовому Святі минулого року, а $2 лишилося ще з попереднього року.

—o—

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Жертва на Край.

Громадяни Олена й Павло Штогрин переслали через Обєднання до Рідного Краю пожертву в сумі 5 долярів. Гроші призначено порівно на Рідну Школу й на УВО.

ЛУДЛОВ, МАСС.

На безробітних у Чехословаччині.

Підчас панахиди по героях, що загинули в визвольній боротьбі, зібрано 1-го листопада 5 долярів. Гроші ці призначено на допомогу безробітним українським емігрантам у Чехословаччині й вислано через Обєднання.

П. Пилипів.

—o—

БЕЙОН, Н. ДЖ.

На Рідний Край.

Гром. Панько Задорецький передав через Обєднання на Рідну Школу $100. Гроші зібрано на вічу 19. грудня 1931 р. А гром. К. Гриник передав на тусаму ціль $20; по $10 від хору „Боян", та від Брацтва св. Івана Хрестителя, відділ 81 „Провидіння".

Гроші в сумі $120 вислані до Краю через Обєднання.

ЛИСТ З КРАЮ.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ.

Хвальна Ред. Свободи!

Я одержав нині листа з Рідного Краю. Між іншими пише мені краян таке:

„Девятого грудня в нас відбулася конскрипція, котру переводили біщецькі Поляки. Нас, Українців, записували „Русинами", а язик матірний український писали „польський". Так виходить, що в Біщу (село Біще бережанського повіту) ніхто по українськи не говорить.

„Українці робили протест, але нічого не помогло, бо своя хата й своя правда, і сила і воля, та тепер не для нас, а для Ляхів. Може колись і ми діждемось своєї хати!" і т. д.

І. В.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ПИЙТЕ БІЛЬШЕ МОЛОКА, ВОНО МАЄ БАГАТО ВІТАМІНІВ.

Тут подаємо кілька причин, чому молоко є таким важним продуктом в дієті як для старих так і молодих. Молоко є найкращою поживою в світі. Жінки потребують молока для підтримання свого здоровля та схоронення своєї краси. Мужчини потребують молока, щоби вистерегтися від небезпеки вчасного упадку сил та наближення старости. Молоко є ворогом так званого середнього віку. Воно посилює нерви і постачає необхідні вітаміни. Одна кварта молока як пожива є однозначна: майже одному фунтові мяса; девяти або десяти яйцям; більш ніж одному фунтові курячого мяса; майже двом фунтам риби. Молоко постачає такі вітаміни: вітамін А — потрібний для підтримання росту та будови кісток; вітамін Б — що сприяє правильній діяльности нервів, і вітамін Ц — необхідний для здорового розвитку та взагалі підтримання здоровля. Молоко не викликує затовщення. Коли вживати його як пиття, лише не ковтаючи та не змішуючи з іншою поживою, воно приносить здоровля та життєдайність без усяких непотрібних відпадків при стравлюванні. Денне пиття молока є одним з найкращих способів до збудовання та утримання як фізичної так і нервової енергії. Жінка, котра пє молоко, виглядає й почувається молодшо, ніж та, що молока не вживає, хоч і того самого віку; в тім же самім часі вона фізично є більш активною, бо молоко надає їй гнучкости й легкости. Чоловік у своїх сорокових літах, котрий денно вживає молоко до пиття, має більшу нагоду до розумої праці, його мязи є більше елястичними і він може зробити більше роботи з меншою втомою. При тому треба однак тямити, що тільки добре і здорове молоко дає вище наведені користи. Лихе молоко не тільки, що не помагає, але може пошкодити здоровлю. Лише з доброго молока можна виробити здоровляне масло і сири.

Phone: Brunswick 7187.
АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVE.,
CHICAGO, ILL.
Практикує у всіх судах, займається переглядданием обстрактів; виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи.
ЧЛЕН УНС ШІКАГО

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ СВОГО БРАТА ПРОКОПА СЕМКІВ
з села Тарнополь. Мешкав в Passaic, N. J., а перенісся на фарму; жінку має Польку. Хтоби о нім знав, або він сам, нехай зголоситься до сестри: 11-2
PARANKA ROHACH,
22 Wagstaff Ave., Niles, Ohio.

ПРОДАМ ШТОР
або прийму спільника, справедливого і тверезого чоловіка, котрий має кількасот долярів. Добра нагода в теперішнім часі. Прошу голоситися до: CANDY & STATIONERY STORE, 219 Ave. A, (близько 14 вул.), New York City. 11-3

НА ПРОДАЖ ГРОСЕРНЯ І КЕНДІ ШТОР.
Бизнес добрий. Рент таний. Голоситися під ч.: 11-2
278 GRAND STREET,
JERSEY CITY, N. J.

РАДІЯ, книжки, годинники українського виробу, рекорди, фонтанові пера, переписні картки можна набути в
Rusalka Music & Book Co.,
131 Howard St., Newark, N. J.
P. S. Радія доставляємо віддалі 60 миль.

Змученим мязам
Ніщо не дає такої скорої полекші як
ПЕЙН-ЕКСПЕЛЕР

ПАТЕНТИ
BRYANT AND LOWRY
Registered Patent Attorneys,
310 VICTOR BUILDING,
WASHINGTON, D. C.
Пишіть по Описи і Шкіци та гарно ілюстровану Патентову Книжку. Обі висилаємо, на жадання, даром. Напишіть також над яким винаходом працюєте тепер і пришліть нам шкіц і опис до переглянення, щоб забезпечити ваші права сейчас.
Найбільші признання, умірковані ціни, скора обслуга, понад 25 літ практики. На ваші запити відповідаємо даром.

DR. M. SMITH
переніс свій офіс під число
9 LIVINGSTON PLACE,
NEW YORK CITY,
ріг 16th Street (ч. 318 East) напроти нового шпиталю межи 1st Ave. і Stuyvesant Park.
Telephone: Stuyvesant 5760.

Д-Р ЮРІЙ АНРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
153 AVENUE B,
NEW YORK, N. Y.
(межи 9. і 10. ул.)
Tel. ALGONQUIN 4-8625.
Урядові години: рано від 10 до 11, ввечір від 6 до 8, а в неділі після умови.

АКУШЕРКА И ДОКТОР
ПОРАДИ І ПОМІЧ.
B. E. SMALL—SHMULENSON,
43-06—46th Street, Apt. 1-D,
(cor. 43 Ave.), Sunnyside, L.I., N.Y.
Tel.: Stillwell 4-5151.

ПИШУЧІ МАШИНКИ
Ми маємо на складі нові українські і американські пишучі машинки по $15.00. Ремінгтон Портебл $47.50.
Також даємо на сплати.

НАЙНОВІШЕ RCA VICTOR РАДІО
за $37.50
З ЛЯМПКАМИ.

МАЄТЕ СТАРИЙ ФОНОГРАФ,
хочете щоб грав як новий, купіть голосницю (Савд Бакс) Едісона. Ціна тепер $2.25 (була $12.50).

25 ріжних книжок-байок, буде що читати на цілий рік ....$	3.00
Рекорди Авраменка по	60
Звійки (рольки) на пяно по ..	75
Шкільні свідоцтва, штука	5
Радіо апарати	39.00
Електрична машина до прання	99.00
Електрична Ледівня	165.00
Комбінації, радіо з фонографом	89.00
Фортепян і пянолі, від	45.00
Фонтанові пера	2.75
Гармонії від 2 долярів до	700.00
Стінний календар на 1932 рік	30
Цукорки „Фортуна Нова зі Львова	
Нові театральні твори (4, кожда інша)	1.00
Український гуцульський годинник	6.25
Гуцульські касетки від $5 до	30.00
Гуцульські ручки до писання	1.25

НОВІ УКРАЇНСЬКІ НОТИ:

201 пісень на пяно зі співами	2.50
300 Танців (міжнародних) скрипка	2.00
128 Пісень і танців на скрипку	2.00
34 Пісень на скрипку, Гайворонського	1.00
Твори Барвінського, на пяно	1.00
Засвистали Козаченьки, співаник	65
Думка, на скрипку і пяно, Гайворонського	30
Серенада, скрипка і пяно, Гайворонського	30
Служба Божа, 3 голоси і партитура, все розписане, оригінальна ціна $15.00, тепер ..	7.50
Шкільний співанник	75

Повищі річи або каталог замовляйте у: 58-
SURMA
BOOK & MUSIC CO.,
103 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.
(bet. 6 & 7 Sts.)
Phone: DRY DOCK 4-3752.

Herman Turkel
АДВОКАТ І ДОРАДНИК ПРАВНИЧИЙ
51 Chambers St., New York City
ROOM 723. — TEL. WOrth 2-7880.
ЦИВІЛЬНІ, КРИМІНАЛЬНІ І РОЗВОДОВІ СПРАВИ.
Вироблювання документів, контрактів і полагоджування всяких других легальних справ.
ГОВОРЮ ПО УКРАЇНСЬКИ.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
Tel.: Orchard 4-2568
NEW YORK CITY
129 E. 7th STREET,

ПЕРШИЙ УКР. ПОГРЕБОВИЙ ЗАКЛАД В НЮАРКУ І НА ОКОЛИЦЮ.
Ми робимо гарні похорони
ПО $150
Без ріжниці як далекі позамісцевости, кличте нас!
Офіс: 485 AVON AVENUE.
Phone: Terrace 3-8882, або Waverly 2-1636. NEWARK, N. J.

ОДИНОКЕ УКРАЇНСЬКЕ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ З ДОВГОЛІТНОЮ ПРАКТИКОЮ
СТ. ЄВУСЯК І СИНИ
можуть бути вам у великій прислузі в часі, коли поміч і порада найпотрібніші. Таку обслугу ми предкладаємо Вам. Щодо цін, то вже самі рішаєте.
Достарчується автомобілі на весілля, хрестини і другі оказії. Удавайтесь до свого!
ОФІСИ:
77 Morris St., Jersey City, N.J.
Tel. Montgomery 5-1745
34 E. 25th St., Bayonne, N. J.
Tel. Bayonne 3-0540

ТАРЗАН І ДОРОГОЦІННОСТИ З МІСТА ОПАР. (40)

Copyright, 1930, by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

Rex Maxon

Коли Ла була змучена, тоді її несли на спеціяльно зроблених ношах. На ніч будували для неї курінь, у якому вона могла спокійно спати під охороною своїх помічників жерців. Ніхто не противився найменшій її забаганці, бо для всіх мешканців Опару вона була богинею. Вже довший час вони йшли слідами Тарзана, які відшукали три великанські малпи, що йшли значно напереді мешканців Опару й жрекині Ла.

—o—

Одного дня старша малпа наблизилася до Ла й почала їй говорити своєю малпячою мовою, що вона чує в повітрі запах білої людини. Всі спинилися й тихенько присіли поза кущами. А малпа обережно пішла геть вперед, все обнюхуючи повітря. За нею крадькома йшли дві інші малпи. Нарешті всі спинились, а одна малпа покликала Ла й, показуючи пальцем на велике дерево, сказала, що там на дереві лежить Тарзан.

—o—

Ла обережно приблизилася до дерева й тут побачила, що невисоко на грубій гиляці спить Тарзан. Малпи заявили їй, що вони негайно нападуть на Тарзана й убють його відразу. „Ні, ви не вбивайте його! Мусите дістати його мені живим і нескаліченим. Право помсти належиться лише мені! Я, жрекиня Ла, знаю, що з ним зробити!" Вона почала думати про ті тортури, які завдасть тому, що зневажив її любов та відняв жертвенний ніж.

—o—

Тарзан не міг навіть опамятатися, як побачив себе схопленим дужими малпами, що зволікли його з дерева на руки страшних потвор, мешканців Опару. Він, скільки мав сили, боронився, як лютий звір, але не видержав проти страшних напасників. Правда, довго вони вовтузилися з Тарзаном, але нарешті подоліли його й притиснули сильно до землі. Ла давала розпорядження, що з ним робити, й пильнувала, щоб його не вбили.

—o—